

KOHO JA MILUJEM, TOMU TÚ KRASLIČKU DARUJEM...

Pomaly, deň za dňom, sa blížia druhé najväčšie kresťanské sviatky.

Veľkonočné sviatky sa po stáročia oslavujú a posolstvo týchto dní sa odovzdáva nasledujúcim generáciám.

Kresťania si na celom svete každoročne pripomínajú posledné dni Ježiša Krista. Začínajú jeho utrpením, vedomím svojho blížiaceho sa konca, ktoré mu bolo dané už od narodenia. Práve preto, po tieto dni sa klaniame pred tvárou nášho nebeského otca. Boh nám poslal na dôkaz nekonečnej lásky svojho jednorodného syna, aby nám prostredníctvom neho zvestoval evanjelium a ukázal cestu do nebeského kráľovstva.

Ježiš Kristus prišiel dávať lásku, navracat' zdravie chorým, oslobodiť uväznených, v ťažkých časoch biedy a krutovlády tyranských kráľov dávať nádej, pripomenúť dôležitosť a silu viery. My ľudia však máme v sebe zakorenený pocit, že nič nie je nezištné, za všetkým dobrým hľadáme skryté zlo. Za lásku sme sa odplatili smrťou. My ľudia, sme ukrižovali Ježiša Krista ako zločinca. Za zločin sme označili pomoc blížnemu, lásku ku všetkému živému.

Posolstvo týchto dní je však hlbšie. Zmŕtvychstaním Ježiša nám Boh ukázal svoju moc nad životom a smrťou a hlavne silu odpustenia. Sme ľudia, vo svojej podstate sme nedokonalí a hriešni. Dostali sme lekciu a od týchto čias sa učíme, že zmyslom života je odpúšťať a snažiť sa o dosiahnutie odpustenia.

Symbolom Veľkej noci sa stali zelené konáriky. Ich použitie bolo už u starých Slovanov natoľko zaužívané, že cirkev koncom 7. storočia zaviedla ich svätenie. Rozvíjajúce sa vrbové prúty, u nás známe ako bahniatka, na Kvetnú nedeľu svätily kňaz modlitbami, kadidlom a svätenou vodou. Ich účelom bolo chrániť dom pred bleskami. Ako sa však hovorí, „iný kraj, iný mrav“. Bahniatka mali ešte jednu dôležitú funkciu. Posvätené kňazom ich príbuzní zastokli do hrobov svojich mŕtvych. Mali ulahčiť návrat ich duší na zem.

Stromy i rastliny boli v minulosti považované za sprostredkovateľov medzi dušami zosnulých a živých ľudí súčasne. V minulých časoch bolo možné na hroboch nájsť aj vajička. Pre našich predkov boli ďalším spôsobom ako

ulahčiť komunikáciu medzi oboma svetmi.

Na Kvetnú nedeľu nosili matky svoje deti do kostola, verili, že začnú skôr rozprávať. Súviselo to s predstavou, že všetko, čo bolo doteraz zatvorené, predovšetkým však zem, sa začína otvárať. Cez bohoslužby sa v kostole čítali z evanjelia state o utrpení Ježiša, tzv. "pašie". Ľudia verili, že v čase, keď sa čítali pašie všade na zemi sa odkrývajú poklady. Na mieste, kde sú zakopané vraj horia plamene. Ak miestom tajomného pokladu boli jaskyne, tie sa otvorili. Na Zelený štvrtok sa všetci umývali v potoku, aby si zabezpečili silu, zdravie a krásu. Počas umývania odriekali tieto slová:

**Vodička čistučka,
Kristova matička,
omývaš brehy, korene,
omývaj i mňa,
biedne, hriešne stvorenie.**

Voda sa odjakživa tešila veľkej úcte, ba až posvätnosti. Z potoka sa nabralo trocha vody do fľaštičky a tá sa následne zabudovala do základov nového domu. Namiesto zvonov, kostolom zneli tóny rôznych rapkáčov. Ich pôvodnou úlohou bolo zahnať škodlivé sily z obce.

Súčasťou každej kultúry sú rôzne predstavy o strigách a iných temných silách. V predstavách našich predkov sa v noci zo štvrtka na Veľký piatok schádzali strigy na určitých miestach. Divoko tancovali alebo sa kúpali v potokoch. Neustále striehli a hľadali rôzne príležitosti ako ľuďom čo najviac uškodiť.

Na Bielu sobotu sa varila šunka, bravčovina, klobásky, údené mäsko a huspenina.

V poslednom storočí sa ďalším symbolom týchto sviatkov stal zajac (symbol plodnosti). Ľudia obchádzali celú dedinu a oblievali svoje príbytky čistou vodou. Týmto spôsobom si zaistili ochranu pred ohňom, povodňami a nešťastím vôbec. Stolovanie na Veľkonočnú nedeľu pripomínalo štedrú večeru. Na zabezpečenie dobrej úrody Nitrana ukladali pod stôl obilie.

Veľkonočný pondelok patril chlapcom a mladým mužom, ktorí chodili po celej dedine, pričom nevynechali ani jeden dom, kde žilo dievča alebo mladá žena. Za riadnu šibačku a polievačku si vyslúžili odmenu v podobe krásneho maľovaného vajička a pohostenia.

Naši predkovia si tieto dni naplno užívali, priam si vychutnávali, keď mohli dievča vykúpať v potoku a poriadne vyšibať. A dievčatá boli hrdé na to, koľkými polievačkami sa mohli pochváliť.

V súčasnosti veľa zvykov zaniklo, udržalo sa ich len zopár. Pôvodný zmysel sa stratil kdesi v „chodbách času“. Dnešní chlapi to berú skôr len ako otravnú povinnosť, prípadne sa tešia aspoň na pomerne ľahko zarobené peniaze.

Jeden krásny znak si však nesú so sebou už celé storočia. Spočíva v tom, že tieto dni sú možno jediné v roku, kedy sa rodina stretne a zasadne k jednému stolu.

Tatiana Košíková

Obec schválila rozpočet na rok 2005

Vážení občania, dovoľte mi aby som Vás úctivo pozdravil v čase blížiacich sa veľkonočných sviatkov v mene svojom i v mene obecného zastupiteľstva.

Redakčná rada Jelšovských novín však reagovala včas a priniesla do vašich domovov ďalšie číslo obecného periodika v ktorom, by som Vás poinformoval o rozpočte obce, ktorý poslanci jednohlasne schválili na svojom rokovaní 4.3.2005.

V prvom rade je potrebné spomenúť, že obec od 1.1.2005 v rámci fiškálnej decentralizácie bude zabezpečovať svoje potreby a kompetencie na inej báze a v inom rozsahu ako v minulých rokoch. Tok financií, ktoré prúdili do obecnej pokladne z daní fyzických, právnických osôb a cestnej dane sa mení a tieto prostriedky sú prerozdelené štátom nasledovne :

- podľa počtu obyvateľov, upravených nadmorskou výškou vo výške 917 tis. Sk
- podľa počtu obyvateľov, upravených veľkostným koeficientom vo výške 1.089 tis. Sk
- podľa počtu žiakov detí v zariadeniach (materská škola, školský klub, školská jedáleň) vo výške 1.192 tis. Sk
- podľa počtu obyvateľov vo veku nad 62 rokov vo výške 320 tis. Sk

Z týchto čísel je zrejmé, že štátom schválené rozpočtové príjmy možno očakávať vo výške 3.519 tis. Sk na tzv. originálne kompetencie.

Ďalšou príjmovou položkou obce sú finančné prostriedky, ktoré sú obciam prerozdelené v rámci prenesených kompetencií na úseku školstva (základná škola), ktoré sú rozpočtované vo výške 1.033 tis. Sk. Závažnou položkou príjmovej časti sú miestne dane a poplatky, kde došlo na základe schváleného VZN k určitému navýšeniu týchto finančných prostriedkov, s prihliadnutím na možnosti občanov, ale i právnické osoby podnikajúce v katastri obce. Podstatnou rozpočtovanou príjmovou položkou sú finančné prostriedky z odpredaja plynovej prípojky pre „Technickú vybavenosť - Dolné funduše“ vo výške 650 tis. Sk.

Obec v sumáre predpokladá príjmovú časť rozpočtu vo výške 6.586 tis. Sk. Prebytok hospodárenia obce k 31.12.2004 je vo výške 527 tis. Sk.

Po stránke výdajovej časti rozpočtu predpokladá výdaje na všeobecnú verejnú správu vo výške 4.049 tis. Sk, kde sú zahrnuté všetky výdaje obce nasledovne :

- tarifné platy, odvody, odmeny, stravné, cestovné, školenia pracovníkov obecného úradu, pracovníčky MLK, kronikárky a finančné prostriedky realizované základe dohôd o vykonaní práce vo výške 1.483 tis. Sk
- kancelárske potreby, tonery, intern. vybavenie, propagácia, inzercia, knihy, časopisy „Jelšovské noviny“ vo výške 181 tis. Sk
- energie (plyn, elektrika, palivá) obecného úradu, kultúrneho domu, domu smútku, „Miházynku“, požiarnej zbrojnice, bývalej maďarskej školy, ČOV, verejného osvetlenia vo výške 366 tis. Sk
- poštovné a telekomunikačné služby 70 tis. Sk
- audit, poplatky za vedenie účtov, manipulačné, splácanie úrokov vo výške 150 tis. Sk
- finančné transfery spoločenským organizáciám, kultúrna činnosť vo výške 125 tis. Sk
- rutinné údržby obecného majetku vo výške 314 tis. Sk
- odvoz a uskladnenie všetkých druhov odpadov vo výške 280 tis. Sk
- všeobecné služby, prevádzkovanie verejnej kanalizácie a ČOV, projektové práce vo výške 210 tis. Sk
- splácanie istiny 78 tis. Sk

Kapitálové výdaje verejnej správy sú rozpočtované nasledovne :

- výstavba ČOV a kanalizácie vo výške 338 tis. Sk
- renovácia a obnova základnej infraštruktúry obce vo výške 249 tis. Sk
- nákup nehnuteľnosti a budov vo výške 205 tis. Sk

Celkové rozpočtové výdaje verejnej správy sú vo výške 4.049 tis. Sk, v ktorej sú už obsiahnuté aj vyššie uvedené kapitálové výdaje.

Po stránke sociálnych služieb obec rozpočtuje svoje výdaje 228 tis. Sk

Náklady na nezamestnaných občanov, pracujúcich v rámci aktivačnej činnosti vo výške 84 tis. Sk, ktoré sú obci priebežne refundované Úradom sociálnych vecí a rodiny v Nitre na základe zmluvy.

V rámci originálnych kompetencií obce, ktoré zahŕňajú výdavky materskej školy, školskej jedálne a školského klubu detí nasledovne :

- tarifné platy, odvody, poistné, prídely do soc. fondu pracovníkov vo výške 868 tis. Sk
- energie (plyn, elektr.), telefón, poštové poplatky vo výške 74 tis. Sk
- všeob. mater., knihy, časopisy, noviny, všeob. služby, špeciál. služby vo výške 30 tis. Sk
- údržba budov a zariadení materskej a základnej školy a školskej jedálne a školského klubu vo výške 220 tis. Sk

Poslednou položkou výdajovej časti rozpočtu sú prenesené kompetencie, ktoré obec zabezpečuje na úseku základného školstva a tie sú rozpočtované vo výške 1.033 tis. Sk nasledovne :

- tarifné platy, odvody, poistné náklady, prídely do sociál. fondu vo výške 872 tis. Sk
- energie (plyn, elektr.), poštové služby, telefón vo výške 95 tis. Sk
- všeob. materiál, časopisy, učebnice, knihy, semináre a školenia vo výške 35 tis. Sk
- špeciálna metodika, poistenie, všeob. služby, dávky v hmot. núdzi, škol. potreby vo výške 31 tis. Sk

Vážení občania, predložil som Vám základné informácie z oblasti financovania obce na rok 2005, ktoré boli poslancami schválené. Je z nich zrejmé, že obec predpokladá hospodáriť s príjmami vo výške 6.586 tis. Sk a výdavkami vo výške 6.586 tis. Sk, takže je rozpočet postavený ako prebytkový, nakoľko obec z minulého roka previedla finančné prostriedky vo výške 527 tis. Sk, ktoré má uložené na termínovanom vklade. Bežné výdavky nepotrebujú komentár, pretože sa pohybujú na úrovni minulého roka navýšené o predpokladanú infláciu. V rámci kapitálových výdavkov obec postavila filozofiu rozpočtu na spolufinancovaní svojich aktivít čo v najväčšej možnej miere. Obec už v prvých dvoch mesiacoch roka podala žiadosť a projekty, v ktorých podmienkou je finančná spoluúčasť na ich realizácii. V rámci zabezpečovania kompetencií obce na úseku školstva sú hranice schváleného rozpočtu stanovené štátnym rozpočtom, kde v priebehu roka vo výdajovej časti možno očakávať nárast najmä v podobe navýšenia mzdových prostriedkov pedagogickým pracovníkom od 1.7.2005 a inflácie, ktoré nie sú v dostatočnej výške premietnuté a je možné očakávať ich prekročenie. Je preto zrejmé, že schválený rozpočet obce v dostatočnej miere ráta aj s možnými úskalia, ktoré sa môžu v priebehu roka objaviť.

NAPREDUJEME V ROZVOJI

Informácie o aktivitách v ZŠ

Čas plynie ako voda a my už máme polovicu školských dní za sebou. Ako snaha za celý tento čas dopadla, ukázalo vysvedčenie. Nech už však výsledky dopadli akokoľvek, dôležité naďalej zostáva to, že najlepším priateľom učenia je zodpovednosť a pravidelnosť. Nuž tak sa toho držme.

To, že škola nie je len miestom učenia, ale aj zábavy, sme potvrdili v prvý februárový pondelok, keď sa v priestoroch tunajšej školy konal FAŠIANGOVÝ KARNEVAL. Každý divák mal dvere otvorené a tak si mohol dosýťosti popásť oči na originalite masiek a výbornej atmosfére, ktorá sa niesla celým dňom.

V spolupráci s materskou školou sa začiatkom februára konal na pôde základnej školy ZÁPIS DETÍ do 1. ročníka. Pripravenosť „predškolákov“ bola na veľmi dobrej úrovni a tak sa v septembri tešíme na 12 nových prváčkov. O tom, že spolupráca s MŠ je na správnej ceste dokazujú i spoločné plány. V jarných a letných mesiacoch plánujeme navštíviť bábkové divadlo, dopravné ihrisko, a keďže v tomto roku neabsolvujeme školu v prírode, radi by sme využili i možnosti letného kúpaliska.

V spolupráci s miestnou knižnicou apelujeme na dôležitosť čítania a vyzdvihujeme krásu detskej literatúry, a keďže sa nám spoločné návštevy v obecnej knižnici veľmi páčia, radi by sme v nich i naďalej pokračovali.

Začiatkom školského roka bola na škole zriadená počítačová učebňa s neobmedzeným prístupom na Internet, ktorá bola, na základe spolupráce s obcou od februára sprístupnená i celej verejnosti. Pevne dúfame, že všetci budeme tento výdobytok modernej techniky využívať rozumne a zodpovedne, veď slúži k spokojnosti nás všetkých.

Aby sme na škole mohli využívať Internet v plnej miere, absolvujú všetci pedagogickí pracovníci kurz v oblasti výpočtovej techniky. Naša škola má ako prvá z málotriednych škôl v okrese zriadenú vlastnú web stránku, ktorú nájdete na adrese :

www.zsjelsovce.edu.sk

Budeme sa snažiť v rámci možností ju neustále aktualizovať.

A záverom trochu „skromnosti“. O sile kolektívu bojujúceho za spoločnú vec nás presvedčila hmotnosť 1920 kg nazbieraného starého papiera, ktorá nás vyniesla v súťaži vyhlásenej firmou ENVI-GEOS, na 1. MIESTO.

Všetkým zainteresovaným ďakujeme, finančná odmena bude zaručene použitá na zlepšenie výučby jednotlivých predmetov.

Aj napriek tomu, že vôňa vianočného stromčeka už dávno vyprchala, radi by sme sa ešte raz poďakovali za sponzorské dary a ochotnú pomoc Stolárstvu p. P. Matulu, stolárstvu p. M. Kečkéša, p. V. Kunovi, rodine Smutnej, rodine E. Cigáňovej, rodine Kupcovej a potravinám J. Cigáň.

Mgr. Patrícia Halászová

Karneval v materskej škole

Deti ukázali čo vedia

Aké by to boli fašiangy bez karnevalu? Hlavne deti vždy veľmi radi privítajú takúto udalosť. Ved' je to pre nich možnosť, ako sa môžu aspoň na chvíľu stať niekým iným, či už svojim obľúbeným hrdinom alebo krásnou princeznou či vílou. Fantázii sa tu hranice naozaj nekladú.

Inak tomu nebolo ani v našej materskej škole dňa 4. februára 2005. Od oznámeného termínu až po jeho konanie uply-

nul nejaký čas, počas ktorého sa ho už deti nevedeli dočkať. O tom svedčili aj ich rozhovory typu: Čím budeš?.. Ved' kto by už nesplnil sen svojim deťom, keď chcú aspoň na chvíľu vziať na seba nejakú masku.

Týmto patrí veľká vďaka všetkým rodičom, ktorí sa postarali o naozaj krásne, zaujímavé a rôznorodé masky. Zároveň im patrí poďakovanie aj za výborné občerstvenie vo forme všelijakých pečených fašiangových dobrôt.

Začiatok karnevalu otvorili pani riaditeľka s pani učiteľkou, ktoré nás tiež veľmi milo prekvapili svojou premenou na cirkusové postavy. Po úvodnej pesničke nasledoval program s básničkami a riekankami v podaní našich detí. Tým sa nám bližšie predstavili napríklad princezná, morská víla, vodník, Harry Potter, princ, Superman, čert a rôzne iné. Originálnym tančekom sa chlapci predstavili ako skutoční džentlemani a dievčatá zasa malé dámy. Po skončení programu nasledovala detská diskotéka, ktorá však nenechala sedieť ani rodičov. Zlatým klincom karnevalu bola aj maska o ktorú sa postaral aj jeden z rodičov, čím vytvoril tú pravú zábavu. Tá pokračovala do podvečerných hodín a deti spolu s rodičmi odchádzali domov dostatočne unavené a vytancované aj so sladkými odmenami.

Soňa Hroššová

Deň učiteľ'ov - 28. marec

Kto zaseje obilie, myslí na zajtrajšok.
Kto zasadí strom, myslí na desať rokov dopredu.
Kto myslí na budúcnosť, venuje sa výchove mladej generácie.

Z jari je svet krásny. V každom kvietku cítiť lásku, v každej kvapke rosy život a v speve vtákov šťastie. A práve v tomto krásnom prebúdzaní sa jari prichádza 28. marec, sviatok všetkých tých, ktorí s láskou odovzdávajú svoje vedomosti, silu a kus láskavého srdca. Vy, učiteľia vkladáte veľa námahy a snahy do každého ťahu detskej ruky, do každého zapamätaného písmena, do každej číslice.

A vždy hovoríte žiakom: „...keď už budete druháci, keď budete tretiaci, keď budete na stredných školách, univerzitách...“

A deti spolu s vami kráčajú schodík po schodíku vždy vyššie a vyššie.

Deň učiteľ'ov je tou najvhodnejšou príležitosťou na vyjadrenie vďaky a úcty za vynaložené úsilie a trpezlivosť. Vašou svedomitou a náročnou prácou chystáte deti na cestu do života, lebo najväčším bohatstvom je všestranne vzdelaný človek. Zaželajme našim učiteľ'om k ich sviatku veľa pedagogického optimizmu a veľa úspechov pri výchove našich detí.

Milé pani učiteľ'ky, pani vychovávateľ'ky, páni učiteľia, ďakujeme vám za ochotu, snahu a vytrvalosť.

Mgr. Lýdia Molnárová

Ponitrianske združenie obcí pre separovaný zber

Dočkáme sa zberného dvora ?

Množstvo pevných odpadov produkovaných ročne v domácnostiach sa vo svete odhaduje na 700 miliónov ton, čo predstavuje 0,8 kg odpadov na osobu denne. Okrem toho podľa komisie OSN pre životné prostredie sa ročne produkuje z rôznych zdrojov aj okolo 375 miliónov ton toxických látok. Po celom svete sú desiatky tisíc úložísk odpadov a náklady na ich zneškodnenie predstavujú obrovské finančné čiastky.

Na Slovensku bol vývoj produkcie komunálnych odpadov od roku 1996 po rok 2000 pomerne vyrovnaný – pod 2 mil. ton ročne, až v roku 2001 bol zaznamenaný mierny nárast a jeho množstvo presiahlo hranicu 2 mil. ton za rok. V súčasnosti sa produkcia tuhých komunálnych odpadov na Slovensku pohybuje okolo 311 kg na obyvateľa ročne. Všeobecne však možno konštatovať, že množstvo vyprodukovaného komunálneho odpadu sa už výrazne nemení, zmeny sú viditeľné skôr v skladbe komunálneho odpadu. Je to dané vývojom nových výrobkov, hlavne obalových materiálov, ale aj stále vyššou chemizáciou produktov. Tým sa môže zvyšovať hlavne podiel nebezpečných zložiek komunálneho odpadu. Na druhej strane však pôsobí legislatíva, ktorá je už vo veľkej miere úplne prispôbena legislatíve Európskej únie.

Najväčšie zmeny nastali v prístupe ku skládkovaniu odpadov. Ešte v nedávnej minulosti sa u nás skládkovanie odpadov považovalo

za najlepší spôsob zneškodňovania odpadov. Odpad sa ukladal na skládky, ktorých tesnenie často ani nezodpovedalo potrebnému stupňu ochrany, ale bolo to najjednoduchšie riešenie. Aj skládkovanie, hlavne komunálnych odpadov, v SR patrí stále medzi najpoužívanejšie spôsoby zneškodňovania, badať už aspoň zmeny v technickom zabezpečení skládok. Bolo vydané prekategORIZOVANIE skládok odpadov, mnohé boli

hospodárstva na svojom území, preto sa prihlásila medzi prvými obcami. Cieľom združenia je zaviesť jednotný systém separácie a komplexného riešenia odpadov pre členské obce združenia. Počíta sa s vybudovaním dotriedňovacej linky, kde sa bude vyzbieraný odpad dotriedňovať a čiastočne aj spracovávať na finálne produkty. Biologický odpad bude využívaný v kompostárni, s ktorou taktiež združenie počíta. Obec Jelšovce pri

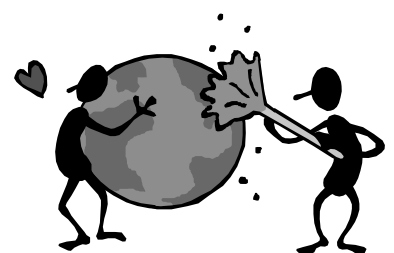
uzavreté lebo nespĺňali nové, prísnejšie normy a zaviedla sa povinná účelová finančná rezerva na uzavretie, rekultiváciu a monitoring skládky po jej uzavretí. Od roku 2006 má byť zakázané skládkovanie biologicky rozložiteľných odpadov zo záhrad, verejnej zelene a cintorínov. Najzávažnejším legislatívnym stimulum by malo byť od roku 2010, povinné zavedenie separovaného zberu obcou. Ide o zber piatich komodít: papier, sklo, kovy, plasty a biologicky rozložiteľné odpady. Cieľom je celkové znižovanie skládkovania odpadov, keďže obec musí zabezpečiť aj ďalšie využitie, resp. spracovanie vyseparovaných zložiek.

Spoločne riešiť problémy separácie odpadov sa rozhodlo 52 obcí Nitrianskeho, Topoľčianskeho a Šalianskeho okresu a založili Ponitrianske združenie obcí pre separovaný zber a nakladanie s odpadmi, ktoré združuje viac ako 60 000 obyvateľov. Aj obec Jelšovce vidí v spoločnom postupe perspektívu riešenia odpadového

riešení separovaného zberu spolupracuje s nitrianskou firmou ENVI-GEOS NITRA a aj koncom marca tohto roku pripravuje zber vyseparovaných odpadov od obyvateľov obce. Aj základná škola sa úspešne zapája do zberu papiera, kde v súťaži medzi 7 ZŠ získala 1. miesto v prepočte nazbieraných druhotných surovín na žiaka.

Zavedenie separovaného zberu nie je jednoduchou záležitosťou. Jednou z najťažších úloh bude naučiť ľudí k novému prístupu k odpadu, na čo bude potrebná dobre prepracovaná osvetová činnosť.

Ing. Vinohradská

STAVEBNÉ OKIENKO

Informačné, reklamné a propagačné zariadenia

Umiestnenie informačných, reklamných a propagačných zariadení nepodlieha územnému konaniu, nakoľko zariadenia podľa § 33a písm. f) stavebného zákona nevyžadujú územné rozhodnutie. Režimu povolenia podľa stavebného zákona (§ 71 ods. 1 písm. c) sú podrobené len tie zariadenia, ktoré sa umiestňujú na miestach viditeľných z verejných priestorov a ktoré sú spojené so stavbou alebo pozemkom. V zmysle § 2 ods.2 zák.č.220/1996 Z.z. o reklamách v znení zák. č.140/1998 Z.z. možno upresniť, že za reklamu sa nepovažuje označenie sídla, trvalého pobytu, prevádzkárne alebo organizačnej zložky právnických, alebo fyzických osôb obchodným menom, ako aj označovanie budov, pozemkov, iných nehnuteľných alebo hnutel'ných vecí vo vlastníctve alebo v prenájmte týchto osôb.

Zariadeniami pre informáciu, reklamu a propagáciu sú najmä zariadenia pre plagátovanie, informačné tabule, pamät'né tabule, prípadne pútače, ktoré slúžia obchodným, spoločenským, kultúrnym a iným účelom.

Podľa cestného zákona platí zákaz:

- umiestňovať reklamné zariadenia na diaľniciach a cestách pre motorové vozidlá a ich ochranných pásmach (okrem odpočívadiel)
- umiestňovať informačné a propagačné zariadenia v stredných deliacich pásoch diaľnic a ciest pre motorové vozidlá
- umiestňovať informačné, reklamné a propagačné zariadenia na križovatke a v rozhľadovom poli vodiča na križovatke

Informačné zariadenie je prípustné umiestňovať na stĺpoch verejného osvetlenia ciest a miestnych komunikácií a na stĺpoch trolejového vedenia len, ak nezasiahnu do pre-

jazdného profilu miestnej komunikácie.

Žiadosť o povolenie informačného, reklamného a propagačného zariadenia je v zmysle stavebného zákona oprávnený podať :

- vlastník pozemku, na ktorom má byť zriadené
- ten, kto má iné oprávnenie užívať pozemok alebo stavbu za účelom jeho zriadenia
- fyzická alebo právnická osoba, ktorá má písomnú dohodu s vlastníkom pozemku, či stavby alebo s tým, kto má časovo neobmedzené právo užívať pozemok, či stavbu na ktorom sa má zariadenie umiestniť.

Žiadateľ v písomnej časti žiadosti podávanej na obec uvedie :

- druh, účel, miesto a čas trvania zariadenia
- označenie nehnuteľnosti, na ktorej sa má zariadenie umiestniť,
- zoznam účastníkov konania, ktorí sú žiadateľovi známi.

Podľa povahy zariadenia žiadateľ k žiadosti pripojí :

- predpísanú dokumentáciu v dvoch vyhotoveniach,

- doklady, ktorými preukazuje svoje práva k nehnuteľnosti
- doklady a rokovania s dotknutými orgánmi štátnej správy
- doklady a stanoviská dotknutých orgánov štátnej správy, pokiaľ ich predpisujú osobitné predpisy.

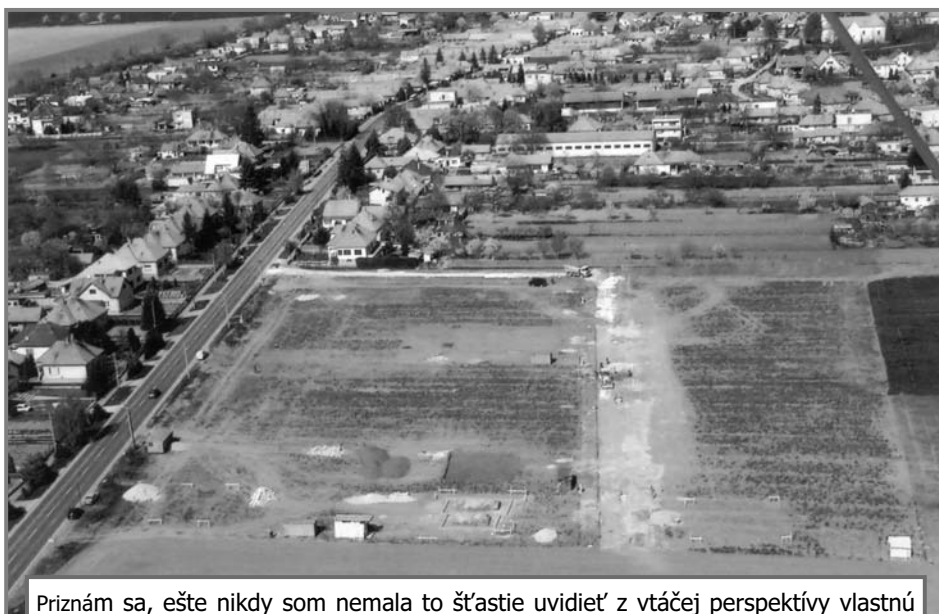
Obsahom predpísanej dokumentácie musí byť najmä :

- technický opis zariadenia, spôsobu jeho inštalácie a účinkov zariadenia na okolie
- výkresy objasňujúce vyhotovenie a funkciu zariadenia, jeho upevnenie (nosnú konštrukciu) prípadne elektrickú inštaláciu.

Pre technicky jednoduché zariadenia postačí ako dokumentácia len stručný opis zariadenia a jednoduchý náčrt.

Vážení občania v ďalšom čísle vás oboznámim s postupom pri povoľovaní informačných, reklamných a propagačných zariadení.

Ladislav Hroško
starosta obce

Priznám sa, ešte nikdy som nemala to šťastie vidieť z vtáčej perspektívy vlastnú dedinku. Tento úžasný pocit sa mi podarilo zažiť vďaka leteckej snímke, ktorej autorom je náš budúci spoluobyvatel' p. Adámek

Internet pre občanov Jelšoviec.

Dnešná doba zaznamenáva veľký rozmach a vývoj informačných i komunikačných technológií. Zostať v pozadí s dojmom, že si môže človek vystačiť s doterajšími dostupnými informáciami je určitou stagnáciou. Ľudia sú takmer v každej domácnosti obklopení množstvom informácií z dostupných masmédií (rádio, televízia, tlač...) a žiada sa správne odpovedať aj na otázku potreby a možnosti využitia internetu. Doba so svojim progresom môže osloviť iba tých, ktorí s ňou držia krok a kladú dôraz na túto potrebu. V rámci projektu „Infovek“ dostala Základná škola Jelšovce šesť počítačov, ktoré využívajú školopovinné deti. Počas víkendov zostávajú počítače voľné, a preto

ich chce obec v spolupráci so školou využiť aj pre obyvateľov. Neustály nárast požiadaviek a kritérií na prácu s osobným počítačom naznačuje, že zriadenie počítačovej cvičebne pre občanov Jelšoviec bude naliežito využitú.

Internet je pre obec sprístupnený od 11.2.2005 a to vždy v :

piatok od 17⁰⁰ do 20⁰⁰ hod.
sobotu od 10⁰⁰ do 14⁰⁰ hod.,

aby sa vytvoril priestor pre čo najširšiu skupinu obyvateľov.

Počítačová učebňa poskytuje možnosť získavania konkrétnych informácií pre rôzne oblasti života. Ponúka i uspokojenie potrieb pre voľný čas, zábavu, hobby, atď.

V prípade záujmu občanov je možnosť otvorenia PC kurzu (predovšetkým pre začiatočníkov) pre zvládnutie primárnych operácií s PC a na získanie základov pre prácu s Word, Excel, Internet...

Naša obec ponúka príležitosť prístupu na internet v priestoroch základnej školy a preto dôrazne prosíme občanov, aby svojím správaním a prístupom dbali na dodržiavanie prevádzkového poriadku.

Dnes sa projekt „Internet pre obec Jelšovce“ teší veľkému záujmu občanov a dúfame, že nám toto nadšenie vydrží čo najdlhšie.

Ing. Jaroslav Kuna

Začiatky oddychového areálu ?

V dlhodobom pláne rozvoja našej obce je aj vybudovanie oddychového areálu na mieste bývalej skládky tuhého komunálneho odpadu pod pálenicou. Na tomto mieste plánujeme využiť vodnú plochu, ktorá je tu vďaka starému korytu rieky a jej okolie upraviť tak, aby našim občanom poskytlo príjemný priestor na oddych, rodinné prechádzky, športovanie. Naše deti navštevujú toto miesto v lete, kedy tu prežívajú svoje prvé rybárske úspechy, ale i v zime, kedy im zamrznutá plocha poskytne aké-také miesto na zimné športy. Úprava bývalej skládky odpadu si pochopiteľne žiada finančnú investíciu. Vďaka spolupráci obecného úradu s Povodím Váhu sa podarilo začiatkom tohoto roka dokončiť rozšírenie a prehĺbenie zanesenej vodnej plochy. V rámci aktivačných prác sa aj naši nezamestnaní spoluobčania podieľajú na upravovaní tejto miestnej lokality. V budúcnosti je snahou obecného úradu využiť finančné prostriedky Európskych fondov na úpravu aj druhej bývalej skládky odpadu, ktorá je v blízkosti čističky odpadových vôd. Dúfame, že sa nám spoločným úsilím podarí plány s úpravami životného prostredia v našej obci zrealizovať ku spokojnosti všetkých generácií.

Mgr. Erika Čaládiová

Spoločenská kronika

za obdobie január - marec 2005

Vitajte medzi nami

26.11.2004 - Simona Dávidová

Povedali si „áno“

12.3.2005 Andrea Billiková z Jelšovciac a
Ing. Juraj Kušpál z Hnúšte

Jubilanti našej obce

50 rokov :

Ľudovít Janák	č. 160	1.1.1955
Ladislav Gombík	č. 6	14.3.1955
Štefan Kleman	č. 339	26.3.1955

60 rokov :

Mária Lenártová	č. 59	1.2.1945
Vilma Cigáňová	č. 55	26.2.1945

70 rokov :

Margita Kučerová	č. 214	10.2.1935
------------------	--------	-----------

Opustili nás

Monika Klemanová	vo veku 69	č. 260	9.1.2005
Štefan Bernáth	vo veku 83	č. 56	12.2.2005
Veronika Kunová	vo veku 75	č. 409	22.2.2005
Gizela Joríková	vo veku 80	č. 125	6.3.2005

Viete, aké meno dať svojmu dieťaťu?

V minulom roku sa v Jelšovciach narodilo desať detí, z toho štyria chlapci a šesť dievčat. V roku 2003 prišli na svet len 5 detí (všetko chlapci), v roku 2002 sme pravdepodobne prekonal rekord, keď na svet prišlo až 15 detí. 10 dievčat a 5 chlapcov. Za posledných desať rokov sa najmenej detí narodili v r. 1997 – iba dvaja chlapci a v r. 2003 päť detí (chlapcov).

Možno je to náhoda a možno to tak zariadila príroda, ale vlani sa skoro každý mesiac (okrem januára a decembra) narodilo jedno dieťaťko, na striedačku sa rodili raz chlapček a druhýkrát dievčatko. Rodičia pre svojich potomkov vybrali rozličné mená, no ani jedno z mien sa neopakovalo – Adam Ján Janči, Kamila Gulišová, Samuel Ladický, Vanesa Teplanská, Patrik Barbírik, Rebeka Václavová, Ema Matulová, Maroš Teplanský, Tamara Šrayerová a Simona Dávidová.

Pri porovnaní s menami, ktoré dostávali novorodenci v rámci celého okresu sme zistili, že najväčšej popularite sa z chlapčenských mien tešili Samuelovia (44), ďalšími sú mená sú Martin, Patrik. Medzi dievčenskými menami sa teší obľube Kristína, Ema a Natália.

Pri pátraní po netradičných a nie celkom slovenských menách sme v našej nevelkej dedinke objavili mená Vanesa, Rebeka, Nikolas, Nikoleta, Kevin, Sven, Jadranka, Marko a Sofia. Je zaujímavé, že v zozname z posledných osemnástich rokov sme objavili aj netypické starodávne mená ako Jerguš, Gregor, či Bernadetta. Jednoznačne najpopulárnejším chlapčenským menom v Jelšovciach sú Samuel, Marek, Patrik, Martin, Matúš, Michal a Peter.

V posledných rokoch ich rodičia (a či mamičky) dávali svojim deťom najčastejšie. Z dievčenských mien sa z kalendára vyberá najčastejšie Kristína, Natália a Veronika.

Dnes sú už rodičia prevažne dobre informovaní a vedia, že meno, ktoré chcú dať svojmu potomkovi, sa musí nachádzať v zozname povolených mien, ktoré schvaľuje ministerstvo vnútra. Stáva sa, že rodičia chcú dať svojmu dieťaťu zvláštne, či exotické meno. V takomto prípade im vedúca matriky v Nitre Viera Sklenárová odporúča, aby sa k nim prišli dopredu informovať, či sa toto meno nachádza v spomínanom zozname povolených mien. Predídú tak komplikáciám a zbytočným „papierovačkám.“ Z vlastnej praxe pozná prípady, keď mamička po pôrode uviedla meno, ktoré na matrike nemohla akceptovať. Potom nastupuje tortúra vybavovačiek. Rodičia musia podľa krajiny pôvodu mena napísať a zaslať žiadosť na príslušnú ambasádu a vyčkať, pokým im príde potvrdenie o správnosti zápisu pohlavia. Meno totiž musí mať správny tvar pohlavia, akceptovateľný pre našu republiku. Nie je totiž prípustné, aby dieťa narodené na Slovensku a ktoré je občanom SR nosilo meno, z ktorého nie je jasné, či ide o meno pre dievča alebo pre chlapca. Výber vhodného mena pre potomka je určite veľmi náročná a zodpovedná „robot.“ Ved' s menom, ktoré mu dajú jeho stvoritelia musí žiť počas celý svoj život a navyše – meno nás môže aj ovplyvňovať. Ak si nevystačíte so slovenským kalendárom, hľadajte inšpiráciu na stránke :

www.babyname.com.

Ľudmila Synaková

Divadelná minulosť Jelšoviec !

Obrázok 1

Obrázok 2

Jelšovce, obec pod Zoborom, boli kedysi centrom kultúrneho života. Široko – ďaleko ich poznali svojou speváckou a divadelnou pôsobnosťou. V časoch, keď pojmy ako internet, počítač a televízia, neboli v slovnej zásobe udomácnené, mladí ľudia trávili voľný čas hlavne v zimných mesiacoch nácvikom divadelných hier. S veľkou chuťou, elánom a oduševnením nacvičovali dlhé zimné večery predstavenia. Boli to časy zábavy a veselosti.

Je obdivuhodné, že aj napriek ťažším životným podmienkam dokázali vytvoriť toľkú krásu a duchovné bohatstvo. K mladým ľuďom sa ochotne pridali aj starší občania, ktorí si popri práci našli čas a ochotu pomôcť. V obci sa hovorilo prevažne maďarským jazykom, preto aj prvé divadelné hry boli v tomto jazyku.

V päťdesiatych rokoch pod vedením p. Štefana Belicu nacvičili (dnes už skoro sedemdesiatnici) maďarskú divadelnú hru „Cigáň“. Na fotografii č.1 zľava hore: hudobný doprovod Štefan Balko, Anna Horňáková, Imrich Maladi, Monika Ábelová, Imrich Hroššo, Július Cigáň, Alžbeta Bažachá, Jozef Hercegh. Zľava dole: Július Horňák, Štefan Belica, Ernest Balko.

V roku 1970 nacvičili mládežníci pod vedením p. Imricha Kunu st. divadelnú hru od F. Urbánka: „Kamenný chodníček“. Na spoločnej fotografii č.2 sú: zľava: Margita Desetová, Jozef Križan, Helena Cigáňová, Anton Billik, Zuzana Desetová, Lýdia Maladyová, Ladislav Maladi, Imrich Kuna, Helena Kunová, Zita Némethová, Alžbeta Belicová, Jozef Doma, Zuzana Horňáková, dole: Václav Balko, Agáta Kunová, Július Bend'ák.

Mgr. Lýdia Molnárová

Marec - mesiac knihy

„Čítaním diel plných hlbokých myšlienok sa človek skutočne učí myslieť a chápať.“

Henri Stendhal

Literatúra. Je všade okolo nás. Na poličkách našich knižníc, vo výkladných skrinách kníhkupectiev, v knižniciach.

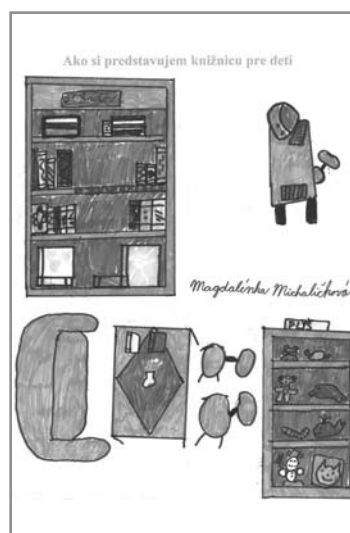
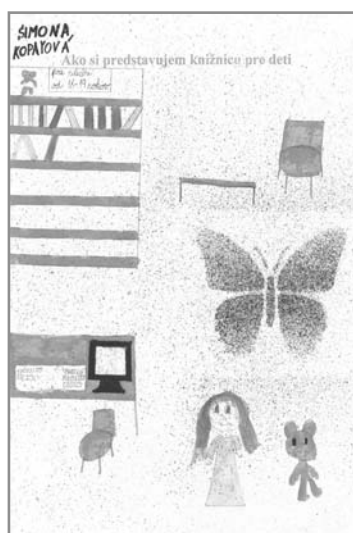
Nájde sa v nej takú rozmanitosť ľudských typov a postáv, akú nenájde na obrazoch všetkých svetových maliarov. A predsa štatistiky a sociologické prieskumy poukazujú na to, že ľudia čoraz menej siahajú po knihe. Pribúda hlavne detí, ktoré nečítajú a ktoré následkom toho nedokážu zostaviť zmysluplnú vetu, majú problém zorientovať sa v texte, postrehnúť v ňom to, čo je dôležité. Svet okolo nás je bohatý na informácie. Vybrať si z nich tie, ktoré sú pre nás najpotrebnejšie, si vyžaduje určité znalosti a zručnosti, ako aj schopnosť zorientovať sa v nich. Týmto schopnostiam sa človek naučí najmä v školopovinnom veku. Čitateľské zručnosti dieťa získava už v rodinnom prostredí, keď mu rodičia ako malému dieťaťku čítajú prvé rozprávkové knižky. Škola je druhým miestom, kde sa dieťa zdokonaľuje v čitateľských zručnostiach a získava vzťah ku knihám snáď na celý život. Tretím miestom, ktoré môže pomôcť dieťaťu objaviť svet kníh je knižnica. Preto je aj mojou snahou sprístupniť krásu a múdrosť, ktorú v sebe knihy majú, hlavne malým čitateľom. V spolupráci s pani učiteľkami miestnej základnej školy chceme umožniť našim deťom navštíviť

priestory knižnice aj mimo obvyklého výpožičného času.

V januári moje pozvanie prijali žiaci tretieho ročníka ZŠ spolu s pani učiteľkou Mgr. Patríciovou Halászovou. Cieľom stretnutia bolo oboznámiť žiakov s prácou v knižnici, ukázať im, aké knihy si môžu vypožičkať, a tak trochu sa presvedčiť o tom, ako dnešné deti poznajú klasické slovenské rozprávky. Potešilo ma, že so splnením zábavných úloh, ktoré mali preveriť ich vedomosti v tejto oblasti, nemali žiadne problémy. Darilo sa im poskladať správne názvy rozprávok, priradiť ich ku obrázkom, ako aj vrátiť stratené slovo do správnej rozprávky. Po splnení úloh sa deti s veľkým záujmom vydali na cestu hľadania si tej správnej knižky, ktorú by si pre seba požičali domov. Prisľúbili mi, že sa budeme v knižnici vídať častejšie a že požičané knihy si budú doma čítať sami, pretože ako deti povedali: „Čítanie kníh je pre človeka veľmi dôležité!“

A ako si naši tretiaci predstavujú knižnicu pre deti? Tu sú nápady niektorých z nich. Mne neostáva nič iné, len sa snažiť ich v rámci možností zrealizovať. Ďakujem za inšpiráciu, milí malí čitatelia. Každú nedeľu sa na Vás teším

Mgr. Erika Čaládiová

Vyhodnotenie výpožičiek a návštevnosti v obecnej knižnici v roku 2004.

V roku 2004 bol čitateľský preukaz vydaný 73 čitateľom, z toho bolo 45 čitateľov do 15 rokov. Knižnicu navštívilo 450 čitateľov, čo je o 175 viacej ako v roku 2003. Spolu si vypožičali 676 kníh, čo je o 231 viacej v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Do knižnice bolo zakúpených 126 nových kníh rôzneho žánru. Ku zvýšenej návštevnosti knižnice vo veľkej miere prispeli aj informácie o nových tituloch uverejňované v Jelšovských novinách.

Knižné novinky

Pre zdravý životný štýl

- **G.D.Pamplona-M.D.Roger: ZDRAVIE A SILA V POTRAVE**

Vďaka tejto knihe lepšie spoznáte potraviny obdarené liečivou silou a naučíte sa mať oveľa väčší úžitok z ich konzumácie

- **Uhrin R.: ZDRAVÁ KUCHYŇA V PRAXI**

250 osvedčených receptov bez cholesterolu na prípravu chutných a jedál z dostupných surovín

- **Nedley N.: ŽIVOT BEZ DEPRESIE**

Zdravým spôsobom života možno liečiť aj takéto závažné ochorenie

Pre duchovný rast

- **Whiteová E.G.: DRÁMA VEKOV**

Päťdielna séria kníh s biblickou tematikou

1. Patriarchovia a proroci - od stvorenia sveta po vládu kráľa Dávida

2. Proroci a králi - dejiny Izraela od čias kráľa Šalamúna po príchod Ježiša

3. Túžba vekov - priblíženie závažného poslania Ježiša na Zemi

4. Skutky apoštolov - dejiny prvotnej kresťanskej cirkvi

5. Veľký spor vekov - Víťazstvo lásky - objasňovanie príčin a následkov odvekého sporu medzi pravdou a mocou ľži

Pre poučenie a zamyslenie

- **NIKDY SA NEVZDÁVAJ!** - 15 povzbudzujúcich kapitol zo života. Neúspech nie je hanbou, hanbou je strach skúsiť to opäť

Pre deti

- **Kvasnička L. : ŠTEBOTAVÉ VERŠÍKY**

Kniha učí deti poznávať naše najznámejšie vtáčiky a vedie ich aj ku krásne slova v jednoduchších veršikoch

- **Z TRUHLICE STAREJ MAMY**

Nové poučné príbehy pre vaše deti

- **Kernová K.: DETSKÝM SRDIEČKAM**

Knižka pomáha deťom budovať vzťahy v duchu porozumenia a lásky

- **Degering E.B.: VERNÍ PRIATELIA I.-IV.**

Séria príbehov zo života biblických hrdinov určená deťom predškolského a mladšieho školského veku

- **Bendová K.: OSMIJANKO**

Osmijanko sa narodil z priateľstva a už veľa generácií vďaka nemu toto vzácne korenie života spoznáva. Doprajme ho aj našim deťom.

Na spoluprácu s vami sa teší
Mgr. Erika Čaládiová

Súťaž o najkrajšiu predzáhradku

Príjemné životné prostredie obľubuje väčšina z nás. Predzáhradky, zdobené kvetinovými záhonmi, sú iste okrasou každého ľudského obydla a či si to už priznáme, alebo nie, formuje aj náš vzťah k prostrediu a k ľuďom, ktorí v tomto prostredí žijú. Občania v našej obci pristupujú k životnému prostrediu rôznym spôsobom. Veľká časť z vás, milí občania, je príkladom citlivého sa správania, no, žiaľ, nájdu sa aj takí, čo im je okolie ľahostajné. Najlepšou vizitkou každej obce sú však čisté ulice a upravené záhradky, na ktorých od skorej jari až do neskorej jesene kvitnú kvety.

Predstavitelia našej obce si vážia každého, kto sa stará o okolie svojho domu. Ved' tým spríjemňuje život nielen sám sebe, ale aj ostatným spoluobčanom. V snahe rozpútať medzi Vami, milí občania, zdravú súťaživosť, sa starosta našej obce Ladislav Hroščo rozhodol, že v tomto roku po prvýkrát vyhlási súťaž o najkrajšiu predzáhradku (resp. okolie rodinného domu). Výsledky zhodnotí komisia, zložená zo zástupcov obecného zastupiteľstva, ktorá si prejde celú obec, vyberie najkrajšie záhradky a ich majiteľov odmení vecnými cenami.

Takouto formou súťaže chceme prispieť ku skrášľovaniu životného prostredia. Aby sa Jelšovce stali pre nás dedinkou, na ktorú sme právom hrdí a ktorú bude obdivovať aj každý návštevník.

Ľudmila Synaková

Dávajte si pozor na zlodějov a podvodníkov !

V poslednom období pribúda prípadov krádeží. Žiaľ, kriminalita sa stáva súčasťou nášho života a my sa musíme zariadiť tak, aby sme nemuseli oplakávať stratu svojho osobného majetku. Hovorí sa, že opatrnosti nikdy nie je nazvyš a preto prijmite niekoľko dobrých rád, ako sa správať a ako si zabezpečiť svoj dom pred neželanou návštevou.

- Nevpúšťajte do bytu cudzie osoby. Pod rôznymi, často absurdnými, zámienkami sa skrývajú rôzni špekulanti, ktorí si potrebujú prezrieť váš dom a jeho zabezpečenie.
- Nedávajte si robiť opravy rôznym fuškárom, ktorých nepoznáte, riskujete nielen nekvalitne odvedenú robotu ale i možnosť neskoršieho vykradnutia bytu.
- Prekontrolujte si, či okná a dvere na vašom príbytku dobre priliehajú a či sa nimi zloděj nedostane poľahky dovnútra.
- Nezabudnite vždy zamknúť, aj keď idete z bytu preč, hoci len na niekoľko minút. Ak sa to dá, nainštalujte si bezpečnostné dvere alebo aspoň druhý kvalitnejší zámok.
- Ak stratíte kľúč, radšej si vymeňte celú vložku, prekontrolujte si aj stav zámkov, nemajte na jednom mieste kľúč a kartičku na výrobu kľúča.
- Ostrihajte si pri dome kríky a konáre, ktoré zakrývajú vaše dvere a okná.
- Ak opúšťate svoj dom na dlhší čas, dohodnite sa s niekým (napr. susedom, alebo priateľom) aby vám vyberal poštu, plné poštové schránky sú priam pozvánkou pre zlodějov.
- Ak máte, použite automatické zapínanie rádia na budenie, ak sa dá, stíšite si telefón na zvonenie alebo ho odpojte.

Zabezpečenie domácnosti

- Ak vám niekto zvoní pri dverách, vždy sa najskôr pozrite, alebo spýtajte, kto to je a či je to dôveryhodná osoba.
- Požiadajte údržbárov a iných servisných technikov, aby sa vám preukázali preukazom, venujte čas tomu, aby ste si ho riadne prezreli, neostýchajte sa to tejto osobe povedať, aby ho dlhšie podržali v ruke. Nikdy neotvorte dvere cudzím osobám a pred cudzími ľuďmi sa nepriznajte, že ste sami doma.
- Nedávajte sa do reči s podozrivými cudzími ľuďmi, ktorí sa vám prihovoria napr. pri návšteve obchodu a ponúknu sa vám, že vám napr. odnesú domov tašku s nákupom.
- Ak sa chcete cítiť bezpečnejšie, investujte peniaze do kúpy pevnejších dverí a bezpečnejších zámkov.
- Peniaze a cennosti radšej uchovávajte v bankách alebo príručných trezoroch.
- Ak môžete, urobte si fotografie cenností, aby bolo možné ich pri strate identifikovať, zapíšte si aj výrobné čísla vášho technického vybavenia ako sú televízory, rádiá, mikrovlnné rúry, magnetofóny, atď.
- Ak sa pri rozhovore s niekým cítite nepríjemne (hlavne s cudzou osobou), radšej hneď telefón zložte, rozhodne nepodávajte o sebe žiadne informácie.
- Snažte sa vychádzať so svojimi susedmi, vedzte, že čím viac budete jeden o druhom vedieť, tým sa jeden spolu s druhým ochránite pred zlodějmi.

Ľudmila Synaková

NEPREDAJNÉ !